

Bukarest, május 3. (Bud. Tud.) A szovjet orosz ankarai nagykövet váratlanul elutazott Törökországból és repülőgépen Moszkvába ment. A szó-

Chamberlain beszéde

Az angol miniszterelnök csütörtökön délután tartotta meg az alsóházban nagy érdeklődéssel várt beszédét, amelyben képet nyújtott a norvégiai hadihelyzetről.

Chamberlain részletesen ismertette az április 7-én megindult norvégiai hadjáratot. Elmondotta, hogy április 9-én a német haderők bevonultak Dániába, majd Norvégia városai: Oslóban, Stavangerben, Bergenben és Trondhjemben szállítottak csapatokat partra.

Ezután a narviki fjordban lezajlott hadműveletekről és a sorozatos tengeri ütközetekről adott elővilágítást az angol miniszterelnök az alsóház padsorait zsúfolásig megtöltő képviselőknek.

— Az április 13-án eredményesen végrehajtott tengeri támadásnál valamennyi Narviknál horgonyzó ellenséges hadihajó megsemmisült. Ezzel feleslegessé vált azoknak az erőknek a harcra vetése, amelyeket eredetileg Narvik elfoglalásával bíztak meg.

— A további vállalkozásokat illetően — folytatta Chamberlain — szem előtt tartottuk elsősorban azt, hogy Norvégiát minden tőlünk telhetővel megsegítsük, másodsorban, hogy ellenálljunk, illetve visszaverjük a dél felől jövő német támadást és végül harmadsorban, hogy megkönnyítsük a norvég király és kormányának menekülését.

Chamberlain kijelentette, hogy ezeket a célokat a leggyorsabban Trondhjem elfoglalásával lehetett volna elérni.

— Április 14-én — folytatta — ki is kötötték hadihajók Namsosban és április 16-án, illetve 18-án angol csapatok szálltak partra. Ezeket néhány nappal később francia alpesi vadászok követték. A francia vadászok nagyrésze gyorsított menetben igyekezett Steinkjær felé, hogy megerősítse a norvégokat. Április 17-én Trondhjemtől délre több hajó kötött ki Andalsnesnél s a következő két napon újabb csapatok szálltak partra. — Ezek a csapatok Dombaa felé törtek, egyrészt pedig dél fordult, hogy egyesüljenek a norvég csapatokkal.

— Nem vagyok abban a helyzetben — mondotta Chamberlain —, hogy ma részleteket közöljek azokról a harcokról, amelyek a szövetséges csapatok partraszállása óta Norvégiában folytak. A szövetséges csapatok komoly nehézségekkel találtak magukat szemben. A legnagyobb nehézség abban állott, hogy a fontos repülőterek majdnem kivétel nélkül az ellenség birtokában voltak.

— Ilyen körülmények között néhány nappal ezelőtt nyilvánvalóvá lett, hogy a németek helyi légifőlénye miatt tüzérséget és harci repülőgépeket nem lehet partraszállítani. Mindkét fegyvernem igen fontos lett volna, hogy a dél felől előrenyomuló ellenségnek ellenállhassunk. Bár az angol tengeraltjárók, a francia tengeri haderők és az angol léghaderők menkja nagyszerű teljesítményt nyújtott, a németeknek mégis mindig sikerült erősítéseket küldeni Norvégiába, még pedig sokkal nagyobb mértékben, mint nekünk.

— A múlt héten azután úgy döntöttünk, hogy kénytelenek vagyunk lemondani arról a tervről, hogy Trondhjemet dél felől foglaljuk el. Ennek következtében csapatainkat vissza kell vonni erről a vidékről és máshová kell szállítani őket. Andalsnesben állomásozó csapatainkat már vissza is vontuk, anélkül, hogy

Vígyszínház

Ma is az érdeklésítő és izgalmas kalandortörténet:

Menekülő élet

Főszereplők:

JEAN GABIN,

Michele Morgan

A legújabb Világhíradó!

fiai szovjet nagykövet a katonai attasé társaságában szintén Moszkvába repült. (MTI)

egyetlenegy embert veszítettük volna.

— Háromheti háború után — folytatta az angol miniszterelnök — Németországnak sem sikerült egész Norvégiát elfoglalnia. Ezalatt az idő alatt azonban a német haditengerészet komoly veszteségeket szenvedett, míg az angol haditengerészet négy torpedórombolót, három tengeraltjárót, egy őrhajót és öt halászhajót veszített. Légítámadás következtében öt másik hadihajó is megsemmült.

Chamberlain ezután rámutatott arra, hogy az ellenség készen áll és nem riadna vissza Hollandia és Belgium megszállásától. Lehetséges azonban az is, hogy Délkelet-Európában lévő szomszédai ellen fordul. Az ellenség még ennél is többet tehet — mondotta —, hogy nagyszabású támadást kísérelhet meg nyugaton vagy Anglia ellen.

— Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy lehetséges lenne visszaállítani a szükséghez képest a Földközi-tengeren a hajók elosztását, amely elosztásra kihatással volt az észak-tengeri események.

— A jelen pillanatban egy angol és egy francia hadihajó, több cirkáló és más hajóegységek kíséretében a Földközi-tenger keleti részén útnak van Alexandria felé.

— Nem szabad a haderőket annyira szétszórni, hogy ezzel, fontos esetekben a cselekvési szabadságot is gyengítsék, de továbbra is meg kell ragadni minden alkalmat, hogy Norvégiában kárt szenvedjen az ellenség. Mindemellett nem engedhetjük meg magunknak, hogy letérjünk a hosszú időre szóló harcászati tervről, amellyel meg akarjuk nyerni a háborút.

Berlin, május 3. (Német Távirati Iroda.) A német sajtó behatón foglalkozik Chamberlain beszédével, amelyben a norvégiai veszteségről az angol miniszterelnök a figyelmet elterelni, hogy a Földközi tengeri flotta megerősítéséről beszélt, továbbá az angol intézkedésekről a Földközi tengeri kereskedelmi forgalmat illetően, végül Egyiptom védelmi intézkedéseiről. A lapok ezekből a körülményekből azt a következtetést vonják le, hogy Anglia új területre kívánja a háborút kiterjeszteni, s hogy a norvégiai veszteségek ellensúlyozására újabb tevékenységi teret keres. (MTI)

London, május 3. (Reuter.) Londoni illetékes körök pénteken megismétlik Chamberlain kijelentését: „Angliának nem szándéka Norvégiát feladni, vagy megengedni, hogy mellékhadszíntérré váljék”. A norvég főparancsnok, aki a déli hadműveleteket vezelte, most máshová tette át székhelyét. A norvég kormány ma is miközött s illetékes helyen úgy tudja, hogy Haakon király szintén Norvégiában tartózkodik. Narvikból keves új hír érkezik. Úgy tudja, hogy az angol csapatok szorosan körülzárva tartják a kikötőket, de a hadműveletek szükségszerűen lassan folynak. (MTI)

Osló, május 3. (Német Távirati Iroda.) A nagy német győzelemről érkezett hírek és különösen az andalsnesi siker híre nagy feltűnést okozott Oslóban. A sajtó ezenkívül Chamberlain beszédének szentel nagy figyelmet s azon a véleményen van, hogy Chamberlain véleménye az angol vereség beismerése. A Morgenpost szerint Chamberlain beszédéből kitűnik, hogy Anglia már április 7-én megindította a hadjáratot Norvégia ellen, tehát két nappal előbb, mint a német csapatok Norvégiában partra szálltak. — (MTI)

London, május 1. Ronald Cross, a brit gazdasági hadvezetés minisztere a kamarában tegnap elhangzott beszédében rámutatott arra, hogy az angol gazdasági intézkedések a háborút sok hónappal megőrlítették. Hangoztatta, hogy máris sikerült Németországgal éreztetni a blokád hatását. Még vannak a blokád gyűrűjén rések, de ezeket mindenütt igyekeznek betömni. (KH)

London, május 1. Az angol kereskedel-

mi minisztérium a kereskedelmi kamarák és szervezetek rendelkezésére bocsátotta közel ezer szemlése országbeli cég és magánszemély listáját. Valamennyiről bizonyítékot szereztek, hogy né-

met ellenőrzés alatt állanak, vagy lehetővé tették az áruk Németországba való szállítását. Az angol blokádszervezetek továbbra is a legszigorúbban figyelik a blokád alatt lévő áruk útját. (KH)

Párisi vélemény az olasz-amerikai megbeszélésekről

Párizs, május 3. (Havas.) Francia politikai körök az olasz-amerikai megbeszéléseket — Philipps római amerikai nagykövetnek Mussolinival, majd Ciano gróf külügyminiszterrel, valamint Colonna washingtoni olasz nagykövetnek Sumner Welles amerikai külügyi államtitkárral folytatott tárgyalásait — igen fontos tényező-

nek tekintik a nemzetközi helyzetben. Azt hiszik, hogy a washingtoni kormány diplomáciai akciója hasznos módon járulhat hozzá a dolgok tisztázásához. Az olasz-amerikai megbeszélések másfelől azzal az előnnyel is járnak, hogy bizonyos gazdasági kérdéseket is tisztáznak. (MTI)

Uray Sándor püspökhelyettes tartott előadást a reverzális kérdéstről

A Kálvinisták Templom Egyesülete pénteken délután 5 órai kezdettel nagyszabású összejövetelt rendezett. Nagy István missziós lelkész imája után Uray Sándor püspökhelyettes tartott előadást a reverzális kérdéséről. Azzal kezdte, hogy még ma is sokan nincsenek tisztában a reverzálissal. Ismertette a reverzális törvényt és szöveget annak megalkotójáról is. Majd idézett Esze Tamás könyvéből és arra felhívta hallgatóságának figyelmét, idézett a továbbiakban Prohászka beszédeiből, felemlítve azt, hogy

a nagy katolikus püspök azt mondta, hogy aki a történelmi egyházak közé éket akar verni, az hazaáruló. Ezután sattsitkival igazolta, hogy a reverzális milyen veszélyt jelent a református egyház számára, mert csak itt Debrecenben 1935. óta fokozódik azoknak száma, akik a ref. egyház kárára kötnek reverzalist. A nagyszerű előadást Balogh Gyula korm. főtanácsos köszönte meg, majd az összejövetel dr. Bodonhelyi József ref. lelkész imájával véget ért.

Hétfőn folytatják az adóvitát

Budapest, május 3. Tasnádi Nagy András elnök tíz óra után néhány perccel nyitotta meg a képviselőház ülését, amelyen folytatták az egyenesadókrol szóló törvényjavaslat tárgyalását. Meskó Zoltán, Cselényi Pál, Bródy Ernő és gróf Eszterházy Móríc szöveget fel, majd Horváth Ferenc előadót betérjesztette a bizottság jelentését, az országgyűlési képviselők és választott tisztviselők

illetményeinek részben való visszaállítására tárgyában. Kéthly Anna nem fogadta el a javaslatot.

Szinyei Merse Jenő alelnök közölte, hogy Máthé Imre képviselő írásban mentelmi jogának megsértését jelentette be. A képviselőház május 6-án hétfőn délután 10 órakor ülést tart. A napirenden az egyenesadójavaslat vitája szerepel.

HIRDETMEY.

Az 1938. IV. t. c. 9. §. 1. bekezdése szerint a legalább 20 alkalmazottat állandónak foglalkoztató ipari, kereskedelmi, közlekedési, bányászati és kohászati üzemekben és vállalatokban — ideértve az állami és önkormányzati üzemeket és iparvállalatokat is — mindaddig, míg az alkalmazott tüzharcosok száma a férfi alkalmazottak létszámának egytizedrészét el nem éri, a végzendő munkára alkalmas tüzharcos jelentkezése esetén a férfi alkalmazottak létszámában megüresedő helyek felérésére tüzharcost kell alkalmazni. A (2) bekezdés szerint: „A földadó alá nem eső területek és az erdők levonásával 500 kataszteri holdnál nagyobb és 2500 koronát meghaladó kataszteri tiszta jövedelmű birtokok, mindaddig, amíg a gazdaságban alkalmazott tüzharcosok száma az állandó férfi alkalmazottak létszámának egytizedrészét el nem éri, a végzendő munkára alkalmas tüzharcos jelentkezése esetén a férfi cseledek és más állandó férfi alkalmazottak sorában megüresedő helyek fele részére tüzharcost kell alkalmazni.” Végül a (3) bekezdés szerint: „Amennyiben igényjogosult tüzharcos jelentkezés nincs, a munkaképtelen tüzharcos helyett az eltartó családtagját kell a tüzharcos kontingens terhére alkalmazni. A m. kir. honvédelmi miniszter úr 60.700—Eln. Hg. 1939. számú rendlete szerint azonban a munkaképtelen tüzharcos helyett az öt eltartó családtag csak akkor alkalmazható a tüzharcos kontingens terhére, ha az alkalmazási kedvezmény igénybevétele feljogosító igazolvánnyal rendelkezik. Az igazolványt a tüzharcos családjának csak egy tagja kérheti, az is csak addig, amíg a tüzharcos anyagilag valóban támogatja. A szóbanforgó igazolvány kiállítását a munkaképtelen tüzharcosnak a város hadigondozó bizottságától kell kérnie. A kérelem előterjesztésekor a folyamodónak pontosan meg kell jelölnie annak a

családtagnak a nevét, foglalkozását, lakását és a tűzharccsal való rokonsági viszonyát, akinek részére az alkalmaztatási igazolvány kiállítását kéri. Az igazolvány kiállításának feltételei az I. fokú köz. hatóság hadigondozási ügyosztályánál (Kossuth u. 20. sz., III. emelet 92-c. számú helyiség) tudhatók meg. Tájékoztató közlöm, hogy tüzharcosnak csak az tekinthető, aki a) a volt csapatost által kiállított, bélyegzővel és aláírással, esetleg ezek egyikevel ellátott eredeti igazolvánnyal, b) a testnevelési és népgondozó felügyelőségek (alispáni, polgármesteri hivatalok) által eredeti okmányok, vagy a m. kir. honvédelmi miniszter engedélye alapján 1938. évi szeptember hó 1. előtt kiállított igazolvánnyal; c) a m. kir. honvédelmi miniszter úr által 1938. évi szeptember hó 1. óta kiállított igazolvánnyal rendelkezik. Felhívom az érdekelteket munkaadók figyelmét, hogy a város hadigondozó bizottsága által kiállított igazolvánnyal rendelkezők a fentiek szerint az alkalmazási kedvezmény szempontjából a tüzharcosokkal egy tekintet alá esnek és a tüzharcosok részére megállapított létszámba beszámítanak. Debrecen, 1940 április hó 8-án. Polgármester.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA HIRDETŐINKNÉL ESZKÖZLI A VÁSÁRLÁSÁIT!

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton utoljára:

„EMBER ÉS GAZEMBER”
(Willy Forst bűnügyi filmje)

Holnap:

„BERRY ÖRMESTER”

Debrecen, 1940 május 4.

Május 15-én közzé Csáky külügy

Budapest, május 3. Csáky gróf külügyminiszter (Mária Anna grófnő mellett) a St. Leonhard-lombban házasságot kötött.

A hőmérőkissé emelkedett

Hazánkban ma ismét nagyobb részben borult, sőt a borulás az északkeleti megyékre felé eső volt, de a csapadék az eddigi jelentéseknél az 5 mm-t. A hőmérséklet a hajnali órákban nem emelkedett. A középmezőnyben, különösen a Kárpát-medencében a hőmérséklet emelkedett.

Jóslás: Élénk szél, sok helyen eső, kissé emelkedik.

Tizenöt napra egy gondatlan

Papp István debreceni hajdúszoboszlói országos rekordot állított fel a kocsi súlyos sérülése miatt. A sofőr ellen gondatlan testisértés címén eljárás indult a bíróság Papp István fogházra ítélte. A büntetés 15 napra emelkedett.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMEY.

Abból az alkalomból, állomásról Budapestre ma délután reggel 5 ó 30 p-kor kor külön „Filléres gyors” lekednek, a városi villamos az alább megjelölt különvonatok közlekedtetjük:

I. Debrecen állomásról 5 ó 15 p-kor induló villamos. Egyetemi klinikák megallo p-kor és a MAV pályaudvar 5 ó 15 p-kor. b) Csapó utca tanyától indul 4 ó 56 p-kor pályaudvarhoz érkezik 5 ó 15 p-kor. A Bika szállodától 4 ó 40 p-kor induló villamos vonatokat.

A Debrecen állomásról induló filléres gyorsvonatok és Kossuth ucca mellékvonatos kocsi nem közlekednek.

II. Debrecen állomásról

induló vonathoz villamos indul: a) Az Egyetemi klinikáktól 5 ó 22 p-kor, a MAV pályaudvarhoz érkezik 5 ó 42 p-kor. b) Csapó utca tanyától 5 ó 57 p-kor induló gyorsvonathoz a mellékvonatos kocsi nem közlekednek 6 ó 30 p-kor, mint az 5 ó 57 p-kor induló filléres gyorsvonathoz csatlakozó vonatokon mindenféleképpen nyelnek.

Budapestről a filléres gyorsvonatok 6-án, hétfőn 33 p-kor, másika pedig 33 p-kor érkezik vissza. E két vonatra a Debrecen állomásról induló gyorsvonatok részére megállapított létszámba beszámítanak. Debrecen, 1940 április hó 8-án. Polgármester.

Debrecen, 1940. május 4. Az üzletlaga

István inszky Grah-temp-

és a egy

Pénteken

Gaboda P

son járnak

Ungvár fel

kocsi ajtaja

Lába

ranó

szpecializált

vendéglők

ittas ember

tolta őket.

össze Baksa

lónös körül

az elfogatás

után egy tíz

kor az egyi

és odafutva,

az ő

Róma, máj

Iroda.) Az ok

lész közölnék

ban a titkos

leplezett le, a

jelenléti öss

Legújabb ma

Pá

Szereplők: C

Debrecen, 1940. május 4.

Május 15-én köt házasságot Csáky külügyminiszter

Budapest, május 3. Csáky István gróf külügyminiszter és Chorinszky (Mária Anna) grófnő május 15-én Grazban a St. Leonhard plébánia templomban házasságot kötnek. (MTI)

A hőmérséklet kissé emelkedik

Hazánkban ma ismét az ország legnagyobb részében borús volt az ég, sőt a borulás az eddigi felhőtlen északkeleti megyékre is kiterjedt. Sok felé eső volt, de a csapadék mennyisége az eddigi jelentések szerint nem érte el az 5 mm-t. A hőmérséklet a nyugati határszélén nem érte el a 15 fokot. A középső megyékben 15—16 fokig, különösen a Kárpátalján 20 fokig emelkedett.

Jóslás: Élénk keleti, délkeleti szél, sok helyen eső. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Tizenöt napra ítélték egy gondatlan soffört

Papp István debreceni autójával hajdúszoboszlói országúton autójával nekijárt egy szekérből kiálló rúdnak. A rúd elhajlott és a szekér mellett álló kocsi fejébe vágódott. A kocsi súlyos sérüléseket szenvedett. A sofför ellen gondatlanságból okozott testisértés címén megindult az eljárás és a bíróság Papp Istvánt tizenöt napi fogságra ítélte. A büntetés nem jogerős.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMEY.

Abból az alkalomból, hogy Debrecen állomásról Budapestre május 5-én, vasárnap reggel 5 ó 30 p-kor és 5 ó 57 p-kor külön „Filléres gyors” vonatok közlekednek, a városi villamos vonalakon az alább megjelölt külön villamos vonatokat közlekedtetjük:

I. Debrecen állomásról 5 ó 30 p-kor induló vonathoz a villamos vonat indul: a) Egyetemi klinikák megállóhelytől 4 ó 55 p-kor és a MAV pályaudvarhoz érkezik 5 ó 15 p-kor. b) Csapó ucca—Tüzérlaktanyától indul 4 ó 56 p-kor és a MAV pályaudvarhoz érkezik 5 ó 16 p-kor. c. A Bika szállodától 4 ó 40 p-től kezdve közlekedtetünk a MAV pályaudvarig villamos vonatokat.

A Debrecen állomásról 5 ó 30 p-kor induló filléres gyorsvonathoz a Hatvan és Kossuth ucca mellékvonalokról villamos kocsik nem közlekednek.

II. Debrecen állomásról 5 ó 57 p-kor induló vonathoz villamos külön vonat indul: a) Az Egyetemi klinikák megállóhelytől 5 ó 22 p-kor, a MAV pályaudvarhoz érkezik 5 ó 42 p-kor. b) Debrecen állomásról 5 ó 57 p-kor induló filléres gyorsvonathoz a mellékvonalokról villamos kocsik nem közlekednek. Ugyan az 5 ó 30 p-kor, mint az 5 ó 57 p-kor induló filléres gyorsvonathoz csatlakozó villamos vonatokon mindenféle jegyek érvényesek.

Budapestről a filléres gyorsvonatok egyike folyó hó 6-án, hétfőn reggel 3 ó 33 p-kor, másika pedig ugyanaznap 6 órakor érkezik vissza. E vonatok megérkezése után a MAV pályaudvartól ugyancsak külön villamos vonatok indulnak az alábbiak szerint: I. Debrecen állomásra 3 ó 33 p-kor érkező vonat érkezése után: MAV pályaudvartól az Egyetemi klinikákig külön villamos vonatok a szükség szerint indulnak. Ezeket a külön villamos vonatokon azonban csak a kalauzok által árusított jegyek és a szabadjegyek érvényesek.

II. Debrecen állomásra 6 órakor érkező vonat érkezése után az alábbi vonalakon közlekednek külön villamos kocsik: a) MAV pályaudvartól Egyetemi klinikákig. b) A MAV pályaudvartól a Csapó uccai vonalon a tüzérlaktanyáig. Ezeket a külön villamos vonatokon mindenféle jegyek érvényesek.

Debrecen, 1940. május 4.

Az üzletigazgatóság.

Azt hitte, tovább vitte a vonat, kiugrott és agyrázkódást szenvedett egy asszony a pályaudvaron

Pénteken este súlyos szerencsétlenség történt a debreceni pályaudvaron. Gaboda Péterné Kertész Margit 23 éves csapi MAV kapus neje Budapestről Debrecenre át Csapra igyekezett, az este 10 óra után Debrecenbe érkezett áramvonalas gyors vonattal. Gaboda Péterné valószínű elaludt és abban a pillanatban ébredt, amidőn Debrecenből a vonat kiindult. Gaboda Péterné azt hitte, hogy Csap állomáson járnak és elindult vele a vonat Ungvár felé. Eppen ezért a személykocsi ajtajához ment és a vonatról kiugrott. Olyan súlyosan vágódott el, hogy agyrázkódást és több zúzódást szenvedett. Azonnal kihívták hozzá a mentőket, akik Gaboda Péternét a sebészeti klinikára szállították. Ott felvették és a földszinti női osztályon helyezték el. Az éjszaka folyamán érdeklődöttünk Gaboda Péterné állapota iránt. Azt az értesítést kaptuk, hogy állapota súlyos, de nem életveszélyes. Az esetről értesítették már férjét, Gaboda Pétert is, aki a csapi MAV pályaudvaron teljesít szolgálatot.

Lábánál fogva húzták ki a besurranó tolvajt, amikor rajtavesztett

Jelentette már a Tiszántúli Független Ujság, hogy a debreceni rendőrség igen jó fogást csinált, amikor őrizetbe vette Baksa József állásnélküli festősegédet, aki 11 rendbeli besurranó lopást követett el Debrecenben rövid idő alatt és azonkívül arra is specializálta magát, hogy a korcsmák, vendéglők közelében lesbe állt és az ittas embereket hazakísérve, kifosztotta őket. A rendőrség most állítja össze Baksa József bűnlajstromát. Különös körülmények között történt már az elfogatása is. A Vigkedvű Mihály utcán egy tisztviselő vette észre, amikor az egyik ház ablakán bemászott és odafutva, a lábánál fogva húzta ki, majd a közeli házmeister segítségével egy olyan udvarba zárták be, amely köröskörül meredek tűzfalal volt körülvéve és a menekülés, kimászás lehetetlen volt. Ezután rend-rért siettek és az állította elő a besurranó tolvajt a központi ügyeleten. Először tagadni igyekezett és azt állította, hogy festékes volt a keze és azt törölte az ablak falához és ezt a mozdulatot hitte és vélte a tisztviselő bemászásnak. Azonban természetesen nem adtak hitelt ennek az átlátszó védekezésnek és rövidesen egyre több és több bűncselekmény derült ki rá. Nem volt válogató, mindent ellopott a besurranásoknál, ami a kezéigébe esett: szőnyegét, ingét, terítőt, edényt stb. Baksát a rendőrség átadta az ügyészségnek és egyben örökre kitiltotta Debrecen területéről.

Románia cáfolja az összeesküvésről terjesztett híreket

Róma, május 3. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz lapok bukaresti jelentést közölnek, amly szerint Romániában a titkos rendőrség összeesküvést leplezett le, amelynek célja a kormány jelenlegi összetételének módosítása lett volna.

Bukarest, május 3. (Stefani.) A propagandügyi minisztérium határozottan megcáfolja azt az értesítést, amely szerint állítólag összeesküvést fedeztek fel és letartóztatásokat hajtottak végre azután, hogy Károly király a húsvéti ünnepekre vadászatra utazott. Ezt a hamis hírt Bukarestben méltatlankodással fogadták.

Ugyancsak cáfolják, hogy Károly király az elmúlt napokban találkozott volna Pál kormányzóherceggel. Megjegyzik, hogy hat hónap óta, amióta Romániában ostromállapot van, a középületek előtt katonaság áll őrt.

Az elmúlt hetekben egyetlen politikai jellegű letartóztatást hajtottak végre: egy kommunista rópiratosztogatót, rz azonban nem lehet elég ok arra, hogy bárki is összeesküvésről beszéljen. A propagandügyi minisztérium a

rendőrséggel egyetértésben vizsgálót indított, hogy megtalálják e hamis hírek szerzőit és ellenük szigorú intézkedéseket hozzanak. (MTI)

Bukarest, május 3. (Német Távirati Iroda.) A román propagandaugyi minisztériumban tartott sajtóértekezleten a minisztérium szóvivője a külföldi sajtó képviselői előtt határozottan kijelentette a többi között, hogy Göring vezértábornagy nem volt Romániában és Károly román király sem találkozott Pál jogoszláv kormányzóherceggel az ortodox húsvéti ünnepek alatt.

Továbbá megcáfolta egy francia hírszolgálati iroda jelentéseit, amelyek bizonyos román-jugoszláv megegyésekről szóltak. (MTI)

Bukarest, május 3. (Magyar Távirati Iroda.) Göring tábornagy öccse mint a Zbrojvka és Skoda volt cseh-szlovák üzemek bukaresti képviselője ideérkezett.

Madrid, május 3. (Havas.) Gafencu román külügyminiszter nyilatkozatot adott a Spanyol Távirati Iroda munkatársának a balkáni helyzetről.

Figyelem!

Autók és vasbútorok, fürdőkádak, portálok stb. duckyázását, valamint szobafestést, mázolást és tapétázást szakszerűen készít

SZEKERES festővállalat

Debrecen, Homok u. 122.

Telefon: 13-19.

Kérjen díjmentes árajánlatot!

Nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a balkáni béke szorosan egybekapcsolódik a Földközi tengeri békevel. — Nem lehet az egyiket megjavarni anélkül, hogy a másikat veszélybe ne döntենek.

— Dél-Európa népei bármilyen távol álljanak egymástól, ma közös soruk van. A mult, amel, közülük egyikük sem kímélt meg véres megpróbáltatásoktól, mindegyik országbán megérinti a rend és a szabadság utáni vágyat.

— A nagy latin örökségre gondolkodók főként ezekben a döntő orbakban és remélem, hogy a Földközi tenger népi újból hozzájárulnak az európai civilizáció megmentéséhez. (MTI)

Kihantolták és Nyiregyháza szállították Besseney György hamvait

Nyiregyháza, május 3. A Szabolcs megyei Besseney Kör a bakonszegi temetőben kihantoltatta Besseney György testőrtörő hamvait s azokat május 2-án Nyiregyháza szállította. Besseney György csontjait teljes épességben találták meg s azokat kettős koporsóban Nyiregyháza szállították, ahol május 4-én országos ünnepség keretében helyezik el új sírhelyére, a Köztemetőben. (MTI)

Szép siker mellett folyt le a pendolin zenekar hangversenye

Aldozocsütörtökön a Szarynaskerek helyiségében sikerült műsoros hangversenyt rendezett a fejlődő pendolinzenekar. A Pető Gyula karnagy által feltalált hangszer egyre népszerűbb és mind több és több tanítványa tűnik fel, akik mind művészi biztonságga játszanak már a hangszeren. A pendolin zenekar a hangulatos prólog után több számmal szerepelt, keringőt, polkát, olasz népdalt, operarészletet adott elő Pető Gyula karnagy precíz, lendületes vezetése mellett művészi, kiforrott összetanulással. Igen nagy sikere volt Palágyi Illés népszerű debreceni nótaköltő arany oklevéllel kitüntetett nótáinak, amelyet a zenekar hangulatosan adott elő, a közönség szinte gyönyörűségére. A kitünően sikerült műsort tánc követte.

A debreceni állatforgalom

Debrecen város közigazgatási bizottságának pénteki ülésén dr Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos bejelentette, hogy Debrecenben áprilisban némileg javultak az állategészségügyi viszonyok. Fellépett a lépene az I. és II. kerületben, a ragadós száj- és körömfájás a VIII. kerületben, egy tanyán, a sertéspestis a VII. kerületben. Megszűnt a lépene az V. kerületben, a ragadós száj- és körömfájás a IV. és VIII. kerületben és a rühesség a IV. kerületben.

Vasúton elszállítottak 87 két éven felüli, 7 két éven aluli lovat, 10 két éven aluli és 161 két éven felüli szarvasmarhát, 97 borjút, 192 hizott sertést, 129 sovány sertést és 130 süldőt. Gépkocsin szállítottak el 39 borjút, 92 sovány sertést, 130 süldőt. A közvágóhidról szállították el 213 szarvasmarha húsát.

APOLLO filmszínház

Telefon: 25-09

Legújabb magyar vígjáték siker:

Párbaj semmiért

Szereplők: Csontos Gyula, Somlay Artur, Vaszary Piri, Nagy Alice és Bihary József.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Autóval a Kárpátalján kultúrfilm ésa legújabb Magyar Világhíradó

1940 május 4.

allanak, vagy lehet-
Németországba való
blokádszervezetek
körében figyelik a
k útját. (KH)

sekről

zetközi helyzetben.
Washingtoni kor-
blokádszervezetek
dolgok tisztázá-
rikai megbeszélé-
z előnyrel is jár-
gazdasági kérdé-
(MTI)

**ttes tar-
érdésről**

spök azt mondta,
lmi egyházak közé
z hazaáruló. Ezután
olta, hogy a rever-
lyt jelent a refor-
ra, mert csak itt
óta fokozódik
ik a ref. egyház
rzalíst. A nagy-
gh Gyula korm.
e meg, majd az
donhelyi József ref.
éget ért.

óvítát

ben való visszaállítá-
a fogadta el a javasla-
no alelnök közölte,
pviselő írásban men-
rtésít jelentette be.
jus 6-án hétfőn dél-
tart. A napirenden
at vitája szerepel.

HIRDETMEY.

vét, foglalkozását, la-
ccsal való rokonsági
részére az alkalmazta-
állítását kéri. Az íga-
nak feltételei az I. fokú
díjondozási ügyosztá-
20. sz., III. emelet 92-c.
dhatók meg. Tájékoz-
dhatarcosnak csak az
volt csapattest által
el és aláírással, eset-
ellátott eredeti íga-
stnevelési és népgon-
(alispáni, polgármes-
al eredeti okmányok,
önvédelmi miniszter en-
1938. évi szeptember hó
igazolvánnyal; c) a m.
nizster ír által 1938.
6. I. óta kiállított igazol-
zik. Felhívom az érde-
figyelmét, hogy a város
ottsága által kiállított
delkezők a fentiek sze-
ási kedvezmény szem-
arcosokkal egy tekintet
harcosok részére meg-
a beszámítanak. Deb-
hó 8-án. Polgármester.

**PÁRTOLJA, HA
KNÉL ESZKÖZLI A
IT!**

**MOZI
MUSORA**

aton utóljára:
ÉS GAZEMBER"
t bűnügyi filmjel)
olnap:
ÖRMESTER"

— Számos fertőzőes betegség kezelésében, valahányszor egy valóban megbízható és egész enyhén ható hashajtó alkalmazása válik szükségessé, a természetes „Ferenc József” keserűvíz kitűnő eredménnyel használható. Kérdezze meg orvosát!

Megalakult az újságírók debreceni kamarai csoportja

A debreceni hívatásos újságírók pénteken összejövetelt tartottak és megalakították az Országos Magyar Sajtókamara működését elősegítő debreceni kamarai csoportot és egyhangúlag a következőket bízták meg az ügyek vitelével. Elnök Benyovszky Pál, elnökhelyettes Pálly József, főtítkár Tamásy László, jegyző Kiss István. Az ünnepélyes alakulás és díszülés május 23-án lesz Debrecenben, a Déri-múzeum előadótermében és arra meghívják dr. vitéz Kolosváry Borcsa Mihályt, a Sajtókamara elnökét, Gáspár Jenő főtítkárt, dr. Kólya Sándor vidéki titkárt. A díszülés keretében több előadás lesz és azon résztvevőknek a Sajtókamara többi szakosztályának debreceni tagjai is, úgyszintén a kiadók.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban:

Nagytemplom 10 óra dr. Farkas Pál, 5 óra Gaál István. Kistemplom 9 óra vitéz Szabó Endre, konfirmál Sray Sándor, 11 óra dr. Soós Béla, 5 óra Kardos Lajos. Kossuth u. templom 10 óra Baja Mihály, 5 óra dr. Bartha Tibor. Károli G. téri templom 9 óra K. Kiss László, 4 óra Kalmár Lajos. Ispótyai templom 10 óra Kulcsár Dezső, 5 óra Pataky László. Árpád téri templom 10 óra dr. Hegyaljai Kiss Géza, 3 óra dr. Papp Géza. Homokkerti templom 10 óra Kovács József, 5 óra Tassy János. Nyilastelepi templom 10 óra Mezey Béla, 3 óra Orosz János. Csapokerti templom 10 óra dr. Tormay Dezső, 3 óra Vándor Ernő. Kerekestelepi templom 10 óra Kulcsár Ferenc, 3 óra Kulcsár Ferenc. Nyulási áll. iskola 8 óra Jánosy Imre, 9 óra anyánapi ünnepély, 5 óra Szeretevendőség. Teglaskerti áll. isk. 10 óra Birinyi János. Dóczy József u. 2. 11 óra Pataky László. Reménység Háza (Böszörményi út) 3 óra Benkő Károly. Teglavetői gyűl. ház 3 óra Kovács Árpád. Wolafka telepi olvasóköri 3 óra Szilágyi László.

Tanyai istentiszteletek: Tanyai konfirmáló gyermekek konfirmálása délelőtt 9 óra Uray Sándor, vitéz Szabó Endre, Bíró Béla. Pallag 9 óra Nagy Dezső.

Gyermekistentisztelet: Homokkerti templomban 9 óra Szilágyi László.
Ifjúsági istentisztelet: * 6 óra Szenczi Molnár Albert Énekkar egyházzenei hangversenye.

A Kollégium Oratóriumában vasárnap délelőtt negyed 12 órakor prédikál dr. Illyés Endre vallásánár.

Az evangélikus templomban: Vasárnap 9 órakor középiskolai ifjúság egyházi énekeiraja. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Anyák ünnepe alkalmából ünnepi beszédet mond Pass László. 11 órakor az evangélikus iskola Anyák ünnepe. Fél 4 órakor középiskolai leányok bibliaórja a tanácsteremben Labossa Lajos vezetésével. Este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Krecsák Kálmán.

Az unitárius templomban: Május 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel vasárnapi istentisztelet. Ez alkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiki Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos.

HIRDETMEY.

Az 1929. XXX. t.-c. 23. §-ának 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi május hó 6-án — hétfőn — délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdetőtábláján ki van függesztve.

Dr. Kőlcsey Sándor, polgármester.

Már jégverés előtt biztosítsa vetését!!!

A debrecen-miskolci műút kiépítését kéri a közigazgatási bizottság

Debrecen város közigazgatási bizottsága pénteken tartotta meg Losonczy István főispán elnöklésével rendes havi ülését.

A pénzügyigazgató jelentéséhez Bakóczy Gábor szólott hozzá, kérve, hogy az árvízkarokra tekintettel a károsult debreceni gazdák megfelelő adóelengedésben részesüljenek.

Losonczy István főispán kijelentette, hogy már másfél hónappal ezelőtt, mint a mezőgazdasági kamara elnöke felterjesztést intézett eziránt a pénzügyminiszterhez, aki tudomása szerint intézkedett is, hogy a tényleges károkat felvegyék és méltányosan bírálják el az árvízsjuttatja gazdák adóügyét.

Baskay Ferenc pénzügyigazgatóhe-

lyettes megerősítette, hogy a pénzügyminiszter erre vonatkozó rendelete már megérkezett.

Kőlcsey Sándor dr. polgármester kérte ezután a bizottságot, hogy írjon fel a kereskedelmi miniszterhez a debreceni—miskolci műutnak a kiépítése érdekében. Ezt már az 1939. év folyamán végre kellett volna hajtani, de nem történt meg. Most annál fontosabb, mert ezen az útvonalon épül fel a mezőgazdasági középiskola és ott van a nyulási repülőtér is, tehát erős forgalom bonyolódik le. Indítványozta, hogy legalább a debreceni—józsi szakasz menél előbbi kiépítését kéri a minisztertől.

A bizottság a polgármester indítványát egyhangúan elfogadta.

Szerencsétlenség szalonasütés közben

Különös szerencsétlenség történt Püspökkladányban. Kovács Mária 59 éves püspökkladányi lakos az udvaron tüzet rakott és szalonasütőt sütött. Közben hátrafordult, mert egy ismerőst látta közeledni, akivel beszélni akart. Ekközben a szoknyája tüzet fogott és lángra gyulladva égni kezdett. Kovács Mária futva keresett segítséget és

mire megszabadították a nagy lánggal égő szoknyájától és eloltották a tüzet is, akkorára már súlyos égési sebeket szenvedett a lábán, derekán, hátán. Kovács Mária. Súlyos égési sebekkel szállították be a debreceni egyetem bőrgyógyászati klinikájára. A vizsgálat adatai szerint az asszony gondatlansága okozta a szerencsétlenséget.

Szondy György értékes előadást tartott a magyar ifjúsági irodalomról

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya péntek délután tartotta 99. felolvasó ülését a Déri Múzeum előadótermében. Az ülésen Bacso Jenő dr. egy. tanár, h. osztályelnök elnökölt s annak egyetlen tárgya Szondy György gyak. gimn. tanár, c. igazgató előadása volt. A magyar ifjúsági irodalom ötven éve címen. Az előadás az utolsó felszázad ifjúsági irodalmának fejlődését vizsgálta, bevezetőként azonban visszatekinített az előadó a magyar ifjúsági irodalom kétszáz éves múltjára is. Megemlékezett arról, hogy 1839. karácsonyán az Én Ujságom című gyermeklap megindult. Ennek a lapnak először é. valószínűleg jóidőre utóljára sikerült, egy táborba, egy munkaközösségbe állítani a legkiválóbb ifjúsági írókat, akik teljes munkásságukat az ifjúsági irodalomnak szentelheték. Az Én Ujságom körül csoportosult írók közül hosszabban foglalkozott az előadó a négy vezéralakkal: a szerkesztő Pósa Lajossal, a két nagyszékellyel: Benedek Elekkel és Gaál Mózesrel és Mackó úr alakjának megteremtőjével, Sebők Zsigmonddal. Az ő érdemük, hogy ifjúsági irodalmunk határozott nemzeti jellemvonásokat nyert. A leányregény történetéből B. Büttner Lina, Ambrozovicsné Meszlényi Mária és főként Tutsék Anna könyveit emelte ki. Tutsék Anna legfőbb érdemét azonban a Magyar Lányok c. leánylap megindításában és vezetésében látja. A legszebb, legművészebb leányregényt Lovik Károly írta. A leányvári boszorkány-t.

Ez a korszak a világháborúval ér véget; utána főként az ifjúsági elbeszélés terén tűnik fel a változás: az egyedül küzdő egyén helyett közösségek lesznek regényhősök. Az első ilyen irányú ifjúsági regény megalkotta korát, 1902-ben jelent meg a Tanulók Lapjában s Molnár Ferenc

írta, a címe A Pálucpai fiúk. Utána 1916-ban következik ifj. Gaál Mózes „gyönyörű” elbeszélése: A nyár szigete. Az előadás végén röviden bemutatta a ma legkiválóbb ifjúsági íróit is. Az előadásért a kiváló előadónak Bacso Jenő elnök mondott köszönetet, a szépszámú közönség pedig lelkes tapsal fejezte ki elismerését.

Árpádtéri szeretetvendégség

Május 2-án délután 4 óra után az Árpádtéri Nőegylet szeretetvendégséget rendezett a gyülekezeti teremben azoknak a fiúknak és lányoknak a számára, kik az egyházzséhez tartoznak és akiknek áldozócsüdtörtékon volt a konfirmáció ünnepélyük. Az énekléssel kezdett szeretetvendégségen dr. Hegyaljai Kiss Géza magyarozott bibliát, hangsúlyozva, hogy a mai nap az igével, a lelkipásztori áldással, a gondnoki kegyelgással, a gyülekezet szeretetének a megnyilvánulásával egész életükön át maradjon emlékezetes. Nagy Lajos igazgató-tanító mondott ezután buzdító beszédet iskolájának volt növendékeihez, a konfirmáltakhoz. Strébeli Anna, Szabó Irén, Neudold József köszönte meg ezután a Nőegylet szeretetvívő gondoskodását s a bőséges uszonát. Az egyházi vezetőségben kívül szülők, hozzátartozók is részt vettek az ifjúság testvéri találkozásán. A Nőegylet tagjai közül különösen köszönet illeti idősebb Harsányi Imrénét, Szabó Istvánnét, Seress Józsefnét, Kovács Gábornét, Aszalós Imrénét, Puskás Sándornét, Batra Ferencnét, Ary Gyulánét, Haraszi Sándornét és a leánykört tagokat, — akik a szeretetvendégség előkészítését és az ifjúság ellátásán fáradoztak.

INGYEN REPÜLHET, AKI GYÜJTI A REPÜLŐBÉLYEGET!

Bücsúra szól a csengő...

Nemsokára elérkezik a bücsü pillanata, amikor negyvenhét leány kilép az iskola oltalmazó falai közül az élet viharába. Bátran, emelt fővel, napsgaras lélekkel készülnek az útra s útravalóul magukkal viszik a százéves Dóczy tanításait, s az öreg falak közt töltött napok derűs emlékeit.

Mielőtt útnak indul a VIII. osztály, — hangulatos előadás keretében búcsúzik az iskola barátaitól és az érdeklődő közönségtől.

Az ünnepély május 4-én délután hat órai kezdettel az új Dóczy tornateremben lesz a következő műsorral:

Beköszöntő. Irta Cser Katalin Éva. Elmondja Nemes Katalin. Végvári: Eredj, ha tudsz. Szavalja a VIII. o. Bücsü a Dóczytól. Elmondja Dóczy Aglont. Nyolc év dalai. Eneklő a VIII. o. énekkara. Szólt énekel Kaisz Anna és Molnár Erzsébet. Fauszt-ballett. Előadja Egey Klára. Tóth Árpád: Elégia egy rekettyebokorhoz. Szavalja Kolozsvary Kiss Katalin. Jelenetek Vörösmarty „A fátyol titkai” című vígjátékából: Vilma — Jausz Judit. Lidi — Urbán Gizella. Hangái — Rónay Hedvig. Kaczor — Kovács Livia. Rigó — Tóth Karola. Guta — Juhász Irén. Ligeti — Marton Mária. — Katica — Kiss Katalin. Magyar tánc. Előadja Antal Zs., Berger A., Cser K., Egey K., Horváth S., Molnár. Jelenetek Szép Ernő: „Az egyszerű királyfi” című mesejátékából: Szomorú királyfi — Bogányi Aliz, Király — Erdélyi Ilona. Királyné — Majoros Ibo-lya. Királyleány — Varga Klári. Halál — Abonyi Etelka. Pillangó — Kórisz Katalin. Ezüst királylány — Bartha Magda. Tündérr királynő — Varga Mária. Garabonciás diák — Péntek Irén. Tündérek, játszó gyerekek: az I. a. oszt. növendékei. A számokat bejelenti Nemes Katalin. Zongorán kísér Sallay Katalin VIII. és Veress Katalin V. o. t.

Cs. K. E.

Érdeklődik a belföld a Nyári Egyetem iránt

A Debreceni Nyári Egyetem ideai tanfolyamainak megszervezése javában folyik. A Nyári Egyetem igazgatósága szét küldte a prospektusokat és most már javában folynak a csoportok jelentkezései. Különösen a belföldi érdeklődik a debreceni Nyári Egyetem iránt. Mint érdekességét említjük meg, hogy az idén azok a külföldi egyetemi hallgatók kaptak csereosztóndíjakat, akik a debreceni Nyári Egyetem hallgatói voltak és ezen szerezték meg a nyelvmesteri vizsgát. Így Budapesten a pesti egyetemen csere osztóndíjas helyén tanul Elisabeth Claus, Fr. Schweiker, a szegedi egyetemen pedig Cölreiter egyetemi hallgató folytatja tanulmányait.

A biztosítók kívánságai az adójavaslatl kapcsolatlan

A debreceni BIFA (Biztosító Intézetek Fiókőnökeinek Asztalársasága) kedden este népes összejövetelt tartott, melyen tárgyalta az adójavaslatl kapcsolatos, a biztosítók részéről felmerült kívánságokat. Elhatározta a BIFA, hogy a BIOS új felterjesztést intéz olyan irányban, hogy az adójavaslatnál a biztosítási-ügy érdekei és fejlődésének szempontjai figyelembe véssenek.

Visszaállítását kéri annak a rendelkezésnek, hogy a családfi által fizetett életbiztosítási díjak az adóalapból levonásba hozhatók legyenek. Sőt ennek a kedvezménynek kiterjesztését kéri a családtagokkal kapcsolatban, még pedig olyan értelemben, hogy minden gyermek után 200—250 pengő legyen levonható az adóalapból. Ilyen intézkedés a családvédelem nagy ügyét szolgálja.

Elhatározta a BIFA, hogy pályadíjat tűz ki a Kereskedő Társulat fiú felsőkereskedelmi iskolájának harmad- és negyedéves ama növendékei számára, akik az ottani önképzőkör keretében a biztosítási szakmával legintenzívebben foglalkoznak önképzőkör előadás keretében.

Lényege Debrecen

Debrecen város közigazgatási ságának pénteki ülésén V c gazdasági felügyelő április h Debrecen sz. kir. város me állapotára vonatkozó jelentés biakban terjesztette elő:

Április hónapot általában hoz képest igen hideg időjár te a hónap első felében. A h dik felében szokatlanul meleg járás uralkodott, majd a hóna met hideg időjárás volt.

Április hónapban a gazda erővel fogtak hozza a gazdasági munkák elvégz

Az elmaradt szántóföldi munk denütt folyamatban vannak, ahol a belvizek és a vadviz ritott földékről a víz csak n el, illetve ahol még ma is v Ilyen terület főképpen a Cuc laponos és környékén talál lyeknek a nagysága még ma 500—1000 holdra tehető. A vetéseket általában tavaszi pótolják a gazdák.

A gazdasági munkákat k szi kalászosok és kapások t tése és vetése, valamint az hengereles és boronálása matban és a belvizek juttotta a vadvizek levezetése.

Az őszi repcevetések m százalékban kipu sztu

részint a téli fagyok, a vízá alatti kipálás következtében rad vetések ritkák, foltosak fejlődésük.

Az őszi búzavetések az képest erősen vissza vannal Fejlődésükkhöz meleg, a laza letve a magasabb fekvésű he csapadékos időt kívánnak. Á áttelelt korai vetések mege bokrosodni kezdenek, a ké különösen a csutkaföldbe v lyenként ritkák és foltosak r

Az őszi búzavetések közü fagy, részint pedig a belvíz kezében a vetések 5 száza lett kiszántani.

Amelyeket tavasziak vetésé Az őszi rozsvetések közü jól fejlődnek és erősödnek. Fejlődésükben visszamaradt lyenként a fagy miatt ki is belvizek az őszi rozsvetések tevő károkat nem okoztak.

Az őszi árpa a téli erős h gyon megcsinylette, s fagy vetkeztében mintegy 50 kellett kiszántani.

A tavaszi árpa vetése na jeztét nyert. A korán vet kelnek és fejlődnek, egyes h esőt kívánnak.

Hasonlóképpen a zabvetése talajokon azonban a vetése matban van.

A tengeri alá a talajelőkés latok folyamatban vannak, legnagyobb erővel folyik. U burgonya ültetése is, a k már elültették, a későiek megkezdtek.

A cukor- és takarmány szintén folyamatban van, a tek szépen sorolnak és fejlő ban van. A korán vetett bor kelt.

A mesterséges takarmány zabosbukkony vetése befe egyes helyeken jól kelt és le herében és lucernásokban a víz lényegtelen károkat okoz jadjik és fejlődik, egyes h vágják is.

Hungária film TELEFON: 24

Ma először a szezon le világfilmje; a páratla érdekes

az JESS Cím

Lényeges károkat okozott az áradás Debrecen határában az őszi vetésekben

Debrecen város közigazgatási bizottságának pénteki ülésén Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő április hóról szóló, Debrecen sz. kir. város mezőgazdasági állapotára vonatkozó jelentését az alábbiakban terjesztette elő:

Április hónapot általában az évszakhoz képest igen hideg időjárás jellemezte a hónap első felében. A hónap második felében szokatlanul meleg, enyhe időjárás uralkodott, majd a hónap végén ismét hideg időjárás volt.

Április hónapban a gazdák teljes erővel fogtak hozzá a megkezdett gazdasági munkák elvégzéséhez.

Az elmaradt szántóföldi munkálatok mindentől folyamatban vannak, kivéve ott, ahol a belvizek és a vadvizek által borított földekről a víz csak nemrég ment el, illetve ahol még ma is víz alatt áll. Ilyen terület főképpen a Cucán, a Vajdapoloson és környékén található, amelyeknek a nagysága még ma is mintegy 500—1000 holdra tehető. A kipszult vetéseket általában tavaszi vetésekkel pótolják a gazdák.

A gazdasági munkálatok közül a tavaszi kalászosok és kapások talajelőkészítési és vetése, valamint az őszi vetések hengerelése és boronálása volt folyamatban és a belvíztűjtött területeken a vadvizek levezetése.

Az őszi repcevetések mintegy 90 százalékban kipszultak.

részint a téli fagyok, a vízállás és a hó alatti kipálás következtében. A megmaradt vetések ritkák, foltosak és gyenge fejlődésűek.

Az őszi búzavetések az időszakhoz képest erősen vissza vannak maradván. Fejlődésükhez meleg, a laza homokos, illetve a magasabb fekvésű helyeken pedig csapadékos időt kívánnak. Általában a jól áttelelt korai vetések megerősödtek és bokrosodni kezdenek, a késői vetések, különösen a csutkaföldebe vetettek, helyenként ritkák és foltosak maradtak.

Az őszi búzavetések közül részint a fagy, részint pedig a belvizek következtében a vetések 5 százalékát kellett kiszántani.

Amelyeket tavasziak vetésével pótolnak. Az őszi rozsvetések közül a koraiak jól fejlődnek és erősödnek. A későiek fejlődésükben visszamaradtak és helyenként a fagy miatt ki is ritkultak. A belvizek az őszi rozsvetésekben számottevő károkat nem okoztak.

Az őszi árpa a téli erős hideget nagyon megsínylette, s fagykárak következtében mintegy 50 százalékát kellett kiszántani.

A tavaszi árpa vetése nagyjából befejezést nyert. A korán vetettek szépen kelnek és fejlődnek, egyes helyeken már esőt kívánnak.

Hasonlóképpen a zabvetések, a mélyebb talajokon azonban a vetése még folyamatban van.

A tengeri alá a talajelőkészítő munkálatok folyamatban vannak, a vetése a legnagyobb erővel folyik. Ugyiszintén a burgonya ültetése is, a korai fajtákat már elültették, a későiek ültetését is megkezdtek.

A cukor- és takarmányrépa vetése szintén folyamatban van, a korán vetettek szépen sorolnak és fejlődnek.

A kerti vetemények vetése folyamatban van. A korán vetett borsó már ki is kelt.

A mesterséges takarmányok közül a zabosbukkony vetése befejezést nyert, egyes helyeken jól kelt és fejlődik. A lóherében és lucernásokban a fagy és a víz lényegtelen károkat okozott, jól sarjadzik és fejlődik, egyes helyeken már vágják is.

A rétek fűnövése a hideg időjárás miatt lassú, úgyszintén a legelők fejlődése is, ahol a mélyebben fekvő részeket még a víz borítja.

A vetőmag- és bárányakció

A m. kir. földművelésügyi minisztérium a belvízkárok miatt kárt szenvedett gazdák megsegítésére a kölcsönakció keretében 150 q tengerit, 50 q kölest és 50 q zab vetőmag kiosztását engedélyezte. A minőségi akció keretében 140 q tengeri, míg a kedvezményes áru készpénzes vetőmagakció keretében 100 q tavaszi árpa és 100 q tengeri kiosztását engedélyezte. E különböző vetőmagvak közül

a gazdasági felügyelőség a zab, az árpa és a tengeri vetőmagvak kiosztását befejezte. A kölest, valamint árpa és a tengeri vetőmagvak kiosztása pedig folyamatban van.

A m. kir. földművelésügyi minisztérium a kosakció során a debreceni gazdák között 49 kedvezményes áru kiosztását engedélyezte. A kosokat a felügyelőség részint a budapesti tenyészállatvásáron, részint pedig az égről főképp a hírneves juhászatból szerezte be és osztotta ki a jelentkezők között.

A földművelésügyi kormányzat a juh-tenyésztés fellendítése érdekében Debrecen sz. kir. város területén bárányakció meg szervezését engedélyezte, amely akció keretén belül a kisgazdák között kedvezményes áron választott jerkebárányok kerülnek kiosztásra. Az összeírás folyamatban van.

A gabonárákban lényeges változás nincs, azok a hivatalosan megállapított árakon cserélnek gazdát.

Az állatárakban bizonyos emelkedés észlelhető.

A mezőgazdasági munkások napszám-bérei az elmúlt hónapban a következőképpen alakultak: Férfi munkásnál 2.50, 3.— P, női munkásnál 1.50, 2.— P.

A gazdák panaszai és kívánságai

A jelentéshez dr. Kertész Kálmán szövege hozzátá, rámutatva arra, hogy a gazdasági felügyelőség rendkívül lelkesedéssel végzi nehéz munkáját és ezzel kiérdemelte a gazdaközönség elismerését. Szóvalatette, hogy a vetőmagvak kiosztása nehézkesen és sokszor későn történt meg. Kérte, hogy a gazdasági felügyelőség tegyen előterjesztést illetés hatóságainak, hogy a jövőben nyugodtan megbízhatja az akció lebonyolítására a helyi viszonyokkal ismerős felügyelőséget. A búza fejlődésében visszamaradt, ritka. Számolni kell azzal, hogy elemi kár címén az idén több lesz a bejelentés s ezért helyes lenne, ha a pénzügyigazgatóság már most szemlét tartana Debrecen határában és megállapítaná, hogy a búza milyen. Kérte, hogy

az elemi kárt becsülő bizottságok a helyszínen mondják meg a gazdák-nak a felvett kárt, hogy a gazda esetleg felebbezéssel tudjon élni.

Az állatárak kialakulását és a minőségi elbírálást tette ezután szóvá. Az elmúlt télen szokatlanul nagy volt az elhullás a hasított körmű állatoknál. Bírálta a gyapjúátvételi eljárást és a különös kikötéseket, majd hosszasan fejtegette az apaállatügyeket. Rámutatott arra, hogy a jelenlegi fedeztetési rendszer, ami januárban lépett életbe az egész országban, nincs még kipróbálva és kérdés, hogy ki lehet-e tenni az ország loálmányát egy ilyen kísérletnek. Az apaállat különben is kevés, éppen ezért nehézményezte a szigorú minőségi elbírálást.

A korán virágzó gyümölcsfák közül az őszi és a kajszinbarack, valamint a dió számottevő fagykárt szenvedett. A hideg időjárás hátráltatja a rügyfakadást.

Kérte, hogy a csordajárásra nagyobb gondot fordítsanak, mert Debrecen közel-látása szempontjából sem közömbös, hogy abból 500 tehén kiesik. A munkásvizonyokkal kapcsolatosan rámutatott arra, hogy egész gyengén termésre van kilátás, lényeges tehát, hogy a munkásoktól mindenfajta izgatást távolítsanak.

Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő kérésében megköszönte a felügyelőség iránti elismerést, majd rámutatott arra, hogy azok a kérdések, amiket dr. Kertész Kálmán felhozott, csaknem mind kivülesnek a felügyelőség hatáskörén. Ar-

Húsz évvel ezelőtt elítélték, most az újrafelvételi tárgyaláson felmentették

Húsz esztendővel ezelőtt Vas Imre biharugrai lakost a debreceni törvényszék orgazdaság miatt tizenöt napi fogházra ítélte. Vas Imre azóta kitöltötte büntetését. Most húsz esztendő múltán újrafelvételi kérelmet adott be ügyében. Az újrafelvételi főtárgyalást pénteken tartották meg a törvényszék-

ra nem voltak elkészülve, hogy az árvíz miatt ilyen nagyszabású vetőmagakciót kell lebonyolítani, a késő tavaszi időben csiráztatni is kellett, emiatt voltak a késések a kiosztásnál. A gyapjúügyben felhívta a figyelmet a Futura kiadványára, mely a gazdákat megfelelően tájékoztatja. A lótenyésztés teljesen a földművelésügyi minisztérium illetékes osztályához tartozik. Aziránt lehet felterjesztést tenni, hogy Debrecenre megfelelő intézkedéseket hozzanak. Ami a bikákat illeti, a 7—9 éves blkák még nem öregek.

A hiba ott van, hogy a bikák a legelőn leromlanak.

A munkásvizonyok tekintetében bejelentette, hogy a földművelésügyi miniszter munkaügyi felügyelőt nevezett ki a gazdasági felügyelőséghez, aki állandóan érintkezik a munkássággal és gondoskodik róla, hogy ott nem kívánatos mozgalmak ne üthessék fel a fejüket. Különb-ben is Debrecenben és Hajdú megyében nincs olyan rossz helyzet, hogy ettől tartani lehessen.

A bizottság a jelentést és a választ tudomásul vette.

ken. A bíróság előtt a tanúk igazolták, hogy Vas Imre a húsz évvel ezelőtt emelt vád ügyében teljesen ártatlan. Ezeknek a vallomásoknak alapján a törvényszék Viszokay-tanácsa Vas Imrét felmentette az ellene húsz esztendővel ezelőtt emelt orgazdaság vádjá alól. A felmentés jogerős.

Május hó 5-ével kezdődő vasárnapokon és Szent István napján október hó 31-ig bezárólag az élelmiszer- és fűszerüzleteket Debrecenben reggel 7 órától 8 óráig lehet nyitvatartani

Az 57.000—1938. K. K. M. sz. r. 5. paragrafusa alapján Debrecen sz. kir. város polgármestere 10.620—1930. sz. határozatával úgy rendelkezett, hogy május 1-től október hó 31-ig terjedő időközben vasárnap és Szent István napján a fűszer és élelmiszereket a kizárólag vagy túlynyomóan élelmiszer árusító üzletekből reggel 7 órától 8 óráig szabad árusítani és ezen egy óra alatt az üzletek nyitvatartathatók.

A nyitvatartás ideje alatt az üzletekből kizárólag élelmiszereket szabad árusítani. Az élelmiszereket az üzletekből reggel 7 órától reggel fél 9 óráig szabad házhoz szállítani.

A péküzleteket és pékfiókokat, amelyek hétköznap kizárólag kenyérféleségeket, tejet, tejterméket, tojást, lisztet, sőt, élesztőt és gyümölcsöt árusítanak, a sütőipar folytatására jogosító iparjogosítvány alapján május hó 1-től október hó 31-ig terjedő időszakban vasárnapokon és Szent István napján reggel 6—8 óráig szabad nyitvatartani. A nyitvatartás ideje alatt azonban kizárólag kenyéret és péksüteményt szabad árusítani. Olyan péküzlet és pékfiók, amely fűszert és vegyeskereskedésre, vagy általában bizonyos szakmájú élelmiszerkereskedésre jogosító iparjogosítvánnyal bír, az élelmiszerüzletekkel egyöntetű elbírálás alá esik, tehát reggel 7—8 óráig tarthat nyitva. Kenyéret és péksüteményt a sütőiparos vagy ennek

alkalmazottja munkaszüneti napokon egész éven át délelőtt 11 óráig házhoz szállíthat.

A napi piacokon május hó 1-től október 31-ig terjedő időszakban mindennemű élelmiszert reggel 7 órától reggel 8 óráig szabad árusítani, kenyéret és péksüteményt reggel 6—8 óráig, míg zöldséget, főzeléket és gyümölcsöt reggel 6—8 óráig.

A Polgármester Ur 10.620—1930. VI. számú határozatára a kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt-ség figyelmét azzal, hogy ezeket az intézkedéseket pontosan tartsák be. A hentes és mészáros üzletekre, mint élelmiszerüzletekre ezek a rendelkezések nem vonatkoznak, mert erre külön rendelet vonatkozik. Ugyancsak külön jogszabályok rendezik a virágkereskedések és cukorkakereskedések vasárnapi záróját, amely üzletek az eddigi rend szerint tart-hatnak nyitva.

— Bikaviadal az Egreskertben. Súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap az epreskerti mentelepen. Az egyik karámban két bika összeverekedett, mire a tehenész széjjel akarta választani őket. Ez azonban nem sikerült, sőt az egyik feldühödött bika a korláthoz nyomta a tehenészt, Kassai Tibor 33 éves al-szójásai lakost, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a sebészeti klinikára.

A legújabb híradóban a norvégiai harcok és Hitler 51. születésnapjának ünneplése.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Hungária filmszínház
TELEFON: 24—71.

Ma először a szezon legszebb színes világfilmje: a páratlanul izgalmas, érdekes

JESSE JAMES, a nép bálványa

Címszerepben: TYRONE POWER

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat délután: Tiszteletes Anna.
Szombat este: Nászéjszaka.

A NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA

A Nemzetközi Vásárra utazó olvasóink számára közöljük, hogy a Nemzeti Színház és Kamara Színház a következő előadásokat tartja:

Május 5., vasárnap délután:
Nemzeti Színház: Eszakiak.
Kamara Színház: Hajnalban, délben, este
Május 5., vasárnap este:
Nemzeti Színház: Donna Diána.
Kamara Színház: Szülők lázadása.
Május 6., hétfőn este:
Nemzeti Színház: Furulyaszó.
Kamara Színház: Feleség.

Kabaréest a Csokonai-színházban

Pénteken este az Ihasz-társulat kabaréestét adott. A jól összeválogatott műsorban ügyes tréfák és sikerült magánszámok váltakoztak, mindvégig szórakoztatóan, könnyed vidámsággal, szellemesen és ötletesen, meghaladva azt a színvonalat, amit hasonló kabaréesteken átlagosan fel szoktak mutatni a szintársulatok. Ferenczy Marianna pompás előadókészsége, Nádor Jenő szép énekszámai, Sándor Anna és Dolly Ferenc ügyes kupléi, László Mária és Kassai László mutatós akrobatikus tánca igen jól hatottak, a jelenetekben pedig a kitűnően karrirozó Hlatky László és Dolly Ferenc, D. Ihasz Klári, Sándor Anna, Kamilly Judit, Antalfy József, Mihály Vilcsi, Kovács Aladár, Nagy Ferenc és Javor Antal szerepeltek úgyesen. A műsort Nádor Jenő konferálta.

Hubay-est a városi zeneiskolában

A városi zeneiskola csütörtökön hangversenytermében szépen sikerült Hubay-estet rendezett, amelynek műsorán a világhírű hegedűművész, nagy pedagógus és jeles komponista művei szerepeltek. A zeneiskola hegedűtanzakának szereplő növendékei igen jó bizonyosságot tettek arról a kiváló oktató munkáról, amit tanáraik: Z. Csanak Mária és Puza Gábor végeznek. A fiatal akadémisták közül a szép tónusú Sücs Mihály, az érett felfogású Tóth Elemér, a nagyon tehetséges kis Budai Béla, Silberer Rózi, Bokor Imre, Tariska Edit és Kutassy Margit arattak megérdemelt sikert. A kíséretet Szabó Emil tanár, Zempléni Kornél és Gábor Aurél látták el. Az est második felében az énekfőtanzak növendékei adtak elő részletet a Cremonai hegedűsből. Bencsik Jolán szép magasságú, gördülékeny szopránja, Mohácsi Zoltán és Bakó József egyformán erőteljes, izmos hanganyaga és Posta Béla kellemes lírai tenorja igen jól hatott. A közönség melegen taposolt az együttest, aminek sikere kiváló tanárunk: G. Hoór Tempis Erzsébet érdeme. Az előadást Nádor Jenő, a Csokonai-színház művésze rendezte. A Hubay-esten megjelent özevgy Hubay Jenőné, Cebrián Lujza grófnő és fia, Hubay Cebrián Tibor is.

— Elítéltek egy tolvajnot. Szincsek Istvánné debreceni takarító egy idősebb nyugdíjas vasutas lakásán tartózkodott. Amikor eltávozott, észrevétlenül magával vitte a térfi harminc pengőjét. Lopás miatt megindult eljárás az eljárás és bár tagadta a vádat, a terhelő adatok alapján négy hónapi és tizenöt napi fogházra ítélték.

SPORT

Sportnapló

GYŐZÖTT A MAGYAR VÁLOGATOTT LABDARUGÓ CSAPAT

15.000 főnyi közönség előtt, esőben, ázott pályán hatalmas küzdelmet hozott a magyar-horvát válogatott labdarúgó-mérkőzés, amely pompás iram után 1:0 arányú magyar győzelmet eredményezett. Idei ellenfeleink között a horvát volt a legjobb. Az első félidőben egyenrangú volt a két csapat, a második félidő páratlan küzdelmében a magyar csapat kerekedett felül és végül is a 85. percben Dudás Góljával győzött. A magyar csapat legjobbjai Csikós, Pákozdi, Sárosi III. A debreceni Farkas Iván kitűnő határjelző volt, mindent jól intétt le.

A Szent Korona kupamérkőzések során Budapest: BLASZ—Dél 1:1, az ifjúságinál Dél nyert 1:0 arányban, így Dél jutott tovább, míg Salgótarjánban Észak nyert Nyugat ellen 5:4 arányban, az ifjúságiaknál is Észak nyert 3:1-re, így mindenképpen Észak jutott tovább. A Szent Korona kupadöntőben Észak és Dél találkozok.

A magyar ifjúsági válogatott Pécsen 4:2 arányban győzött a horvát ifjúsági válogatott ellen, míg Pécsen az utánpótlás válogatott csapata 5:0-ra nyert a délnyugati válogatott ellen.

A Bocskey Szerencsen játszott és 5:1 arányban győzött a Cukorgyári csapata ellen. Berecz 4 gólt lő, Moré egyet. A Bocskeynek jó edzőmunkát végzett ez a vasárnapi debreceni Elektromos mérkőzés előtt.

A debreceni kerületi KISOK bajnokság során két mérkőzés volt. Debrecenben: Református gimn.—Fémpári 2:1, vezette dr. Csaha, góllövő: Barla és Nagy; míg Hajdúböszörményben: a deb. Kereskedelmi 2:1-re nyert a bősörményi iskola ellen. A KISOK-bajnokság állása most a következő:

Debr. Ref. gimn.	6	5	—	1	11:4	10
Kereskedelmi	5	4	—	1	15:6	8
Hajdúböszörmény	4	2	—	2	7:5	4
Fa- és Fémparisk.	5	2	—	3	4:9	4
Piarista	6	—	—	6	3:16	0

A főiskolai mezei futóbajnokságot Budapestben tartották meg, első és bajnok lett Aradi MAFC. Csapatversenyben bajnok a MAFC 15 pont, 2. a BEAC 58 pont, 3. a DEAC 68 ponttal. A DEAC-ban legjobban Barta futott, aki 9. lett, utána következett Balázs 10., Kertész 14., Thuróczy 17, Kiss 18.

A Szent László Kupa vándordíjban Kassán 3:1-re nyert a munkácsi felsőkereskedelmi és így a debreceni felsőkereskedelmi legközelebbi ellenfele a Munkácsi felsőkereskedelmi lesz. A mérkőzést valószínűleg Debrecenben rendezik meg pünkösd vasárnap.

A most alakult Attila FC vasárnap délelőtt fél 10 órakor a DEAC-pályán barátságos mérkőzést játszik a Kontseccé csapatával. Egyben kérjük a játékosokat, hogy fél 9-kor jelenjenek meg a DEAC-pályán. Intéző.

A keszthelyi vívóversenyen szépen szerepeltek a debreceni főiskolás vívók, Első lett Viszokay Debrecen, 3. Tóth, Debrecen, 6. Kálmán Debrecen.

A Szolnoki MAV pünkösd másodnapján Debrecenben játszik a DVSC-vel a vasutas bajnokságért. Ez lesz Debrecen pünkösdje. A Bocskey Budapest a Ferencváros ellen játszik bajnoki mérkőzést. A DVSC pünkösd első napján Ungvárott küzd a bajnoki pontokért, és másnap lesz a Szolnoki MAV elleni mérkőzés, de a Szolnoki MAV is játszik előző nap NB-mérkőzést a Gamma ellen.

Balla Tibor az orsz. ifjúsági tornász-bajnok. Aldozóestüortőkön folyt le Bu-

dapesten a magyar ifjúsági országos tornász-bajnokság, amelynek meglepetése, hogy az esélyes Klencs DTE csak második lett, míg az országos ifj. bajnok Balla Tibor, a DEAC és ref. gimnázium kiváló fiatal tornásza lett, aki egyre szöbben fejlődik és most koronát tett eddigi sikereire. Csapatban második lett a DTE, 3. a DEAC tornászcsapata.

Május 6-án, hétfőn este 8 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében nemzetközi díztornát rendez a MOTESZ keleti kerülete, amelyen a világ legjobb tornászai vesznek részt. Az olimpiai győztes németek csapatában Budapest és Debrecenben vendégszerepel most Stangl, a nyújtó világbajnoka, Stöcker, a korlát világbajnoka és Klötsch, a német összetett egyéni bajnok. E tornászok minden szöre soha nem látott gyakorlatokat végeznek s a mi debreceni fiainkkal együtt bemutatják a tornasport mai fellettségét és magas színvonalát. Debrecenből a díztornán a németek mellett Tóth Lajos magyar bajnok, Mogyoróssy Győző, a magyar bajnokság 2. helyezettje, Hajdu Gyula és Szabó Miklós magyar válogatottak vesznek részt. A díztornán együttes táncszámokkal a DTE és a DEAC hölgyek is szerepelnek. A díztornára jegyek elővételben ifj. Gyürky Sándor papírkereskedésében (Kossuth u. 11. sz.) válthatók.

A DVSC ifjúsági csapata 4:3 arányban győzött Derecskén a Derecskei MOVE ellen. Három gólt Szücs rugott, egyet Béres.

Drotár Béla, a DEAC kitűnő középcsatára bekerült a főiskolai válogatott keretbe és meghívást nyert Budapestre is, a rostamérkőzésre.

Rádióműsor

Allandó műsorok hétköznapokon Budapest I. műsorán:
6:45: Torna. — 7: Hírek, Közlemények, Hanglemek. Étrend. — 10: Hírek. — 12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12:40: Hírek. — 1:20: Időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés. — 2:30: Hírek. — 3: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 7:15: Hírek. — 9:40: Hírek, időjárásjelentés. — 0:05: Hírek.

SZOMBAT, MÁJUS 4.

10:15: Ifjúsági rádió. „A Gyermekek bevezető szavai.” Elmondja Filótás Lili Utána „Dalos-zenes utazás Hollandiában.” Kilián Zoltán beszélget; négy gyermekszereplővel. — 10:45: „Mit nézünk meg?” A magyar díszruhákat a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Pásztor Balázs-né. (Felolvasás.) — 11:40: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. — 12:10: Várkonyi István magyar nótákat énekel, kíséri Toki-Horváth Gyula cigányzenekara. — Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. — 13:30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. — 14: Filmdalok hanglemekről. — 15:30: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. — 16:15: Ruszin muzsika. — Oszusky Mária ruszin népdalokat énekel zongorakísérettel. Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. — 17:15: A Rádió Szalonzeneke. Martin Djemile martinofonon játszik. Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. — 18:20: „Hogyan építsék legolcsóbban újjá az árvízkarosultak összedült házaikat.” Dr. Bierbauer Virgil beszélgetés Budinszky Sándorral. — 18:40: A Honvédelmi Minisztérium II. regőscsoportja. Tagjai: Köblös József, Szóts D. Péter, Tarnay Béla (ének) és Sárvári János (tárogató). — 19:25: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel: Fridl Frigyes. — 20:05: „Dupla viola.” Molnár Kata felolvasása. — 20:25: „Magyar művészek az árvízkarosultakért.” Részletek az Operaház április 22-i ünnepi estjének műsorából. (Hangfelvétel.) — 22:10: Bura Sándor cigányzenekara. (Közve-

tés.) — 23:20: I. rész: Magyar tánclemez. II. rész: Külföldi tánclemez. Budapest, II.

13:50: Hanglemek. „Francia szerzők.” — 17:45: A Szociális Misszió Társulat előadása. Farkas Edith alapító főnöknője: Missziós üzenetek. — 18:15—18:45: Zsámboki Miklós gondolkodik zongorakísérettel. — 18:45—19:15: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. — 19:30: „A világ városai.” Klenka János felolvasása Nürnbergről. — 20: Hírek, ügétverseny-eredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven. — 20:25: Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 20:55: „Szabadtéri előadások Itáliában.” Írta: dr. Pongrácz Alajos. Felolvasás. — 21:15: Hanglemek.

MOZI

Párbajsemmiért (Apollo)

Magyar filmet mutat be ismét az Apollo. Könnyű vigjátékok, amelyek egyedül célja, hogy — szórakoztasson. Nem keresi a mélyebb hatásokat, hiszen meséje is könnyű, a környezet, amelyben lejátszódik, napsugaras, eszközei egyszerűek, szereplői természetesen, egyszerűen jó és szórakoztató film.

Egy kutyá körül dúl a harc két föld-birtokos családban. A szimpatikus főszereplő: Bob úr, egy aranyos és csirkefogó drotszörű foxi, 30 éves barátságot robbant szét, párbajt provokál a két jóbarát között és boldogtalanná teszi a fiút és a leányt házasságuk előtt egy héttel. De azután addig csóválja kurtára nyírt farkát és addig vakkant barátságosakat a szereplőkre, míg a feszültség és boldogtalanság általános heppiendben feloldódik és helyreáll a régi nyugalom.

Természetesen a szereplők között elsősorban — bocsánat — Bob úrt kell megdicsérni. Olyan okos pófával tud a fellevegőbe nézni, hogy az már rutinra vall. Csontos, Somlay nagyon jók, Vaszary Piriben nem csalódnak a hívei — sokat nevettek és a szívat ismét hűségesen pófekeli. Berkly Lili rokon-szenves, Bihary József inaszerepében újat ad, mint mindig és valóban nagy színésze a magyar filmnek. Nagy Alice kedves. A többiek is kitűnően egészítik ki az együtt.

A kísérő műsor friss. A híradó pompás beszámolót ad Horthy István—Edelsheim-Gyulay Ilona esküvőjéről és a Nemzetközi Vásár megnyitásáról. Élvezetes a kárpátaljai hegycsúcsról felvett riport-film.

Menekülő élet

(Vígszínház)

Francia bűnügyi film és ez már biztató előjel ahhoz, hogy két órát szorongó izgalomban töltsük el a nézőtérben. Az előjelek nem is csaltak, mert az a gyilkosság története, amely végigvonul ebben a darabban, lenyűgözően izgalmas. Úgy szólván egyetlen pillanatra sem tudunk szabadulni a váratlanabbnál váratlanabb fordulatok hatása alól és lélekzavarszóftva figyeljük ennek a mesterien bonyolított bűnügyi történetnek páratlanul érdekes fordulatait.

A szereplők elsőrangúak, különösen a művészién játszó Eichele Morgan, de kitűnő mellette a markáns, férfias Jean Gabin. A rendezés ügyes.

A kísérő műsor nagyon jó.

Ritka eset,

hogy a bemutatott mozi rövid időközben kétszer játsza ugyanazt a filmet s ez az eset most mégis megessett a Cityben, ahol a Gül Baba miatt levették a műsorról az Ifjúság című francia filmet, amely ismét programra került a korábbi átütő sikere miatt. Simone Simon és Jean Pierre Aumont briliáns filmjé a pesti közönség sürgőzt követelésére reaktiválta a City, amely újból táblás házak előtt játsza tovább ezt az e'büvölően kedves francia világhírfilmet.

A HAZÁJA SORSÁT ELŐBBRE VINNI AKARÓK SZÍVESEN VESZIK ÉS KERIK A REPÜLŐBÉLYEGEKET

18.061/1940. VI. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Budapest sz. főváros közönsége által boldog emlékeztető József főherceg Úr Ö. cs. és kir. Fensége honvédfőparancsnokságának 25. évfordulója emlékére a m. kir. honvédség kötelekébe tartozó vagy tartozott; egyének árvái vagy fél-árvái neveltetésére létesített alapítványi helyek közül az 1940/41. tanév kezdetén a József fiú árvaházban két alapítványi hely, míg az Erzsébet leány árvaházban egy alapítványi hely kerül betöltésre, amelyre vonatkozóan a kijelölés joga az illetőségre való tekintet nélkül Ö. kir. Honvédelmi Miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros törvényhatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József kir. herceg tábornagy Úr Ö. kir. Fenségehez fognak felterjeszteni.

Az alapítvány-hely betöltése céljából a m. kir. Honvédelmi Miniszter Úr pályázatot hirdetett.

Az árvaházban való felvételre pályázó igazolni tartozik, hogy: a) a felvételt kért gyermek valóban a m. kir. honvédség kötelekébe tartozó vagy tartozott apának örvényes leszármazottja; b) vagyona nincs; c) félárvánál — aki apátlan vagy anyátlan — az is igazolandó, hogy az életben levő szülő vagyonatlan;

d) az árva már 6. életévét betöltötte és a 10. életévét még túl nem haladta; e) ép testű és elméjű, himlőn átesett, vagy ellene sikerrel beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalálása születési, illetve halotti anyakönyvi kivonattal, a testi és elméleti állapot, a himlőoltás és vagyontalanság hitelesített orvosi, illetve hatósági bizonyítvánnyal igazolandó.

A kellően felszerelt bélyegtelen kérvények, amelyekben a szülő, vagy a gyám neve, állása és lakhelye (város, megye, utolsó pósta) is feltüntetendő, f. évi július hó 15. napjáig a m. kir. Honvédelmi Miniszterhez nyújtandók be, ahonnan Budapest székesfőváros törvényhatóságához fognak küldetni és a kijelölési jog gyakorlása végett József kir. herceg tábornagy Úr Ö. kir. Fenségehez fognak felterjeszteni.

Az alapítványi helyek az 1940/41. tanév kezdetén lesznek betöltendők.

A pályázat eredményéről az árvák hozzátartozóit Budapest székesfőváros közönsége hatósági úton fogja értesíteni.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérbijevőbe beállított változást május hó 20. napjáig — a jogkövetkezmények terhe mellett — jelentsék be. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatvány-úrlapon történik, amelyet a városi adóhivatal kivetési osztályában — I. emelet 37. számú szobában (feljárati a Sas uccai lépcsőházban) darabonként 6 filléres előállítási költség megtérítése mellett lehet beszerezni.

A kiállított és a bérlővel aláíratott bejelentési ív május hó 20. napjáig ugyanide nyújtandó be. Bejelentés tárgyát képezi minden, rendszerint bérbeadás útján hasznosított és az év április havában üresen állott bérléttárgy, amelyek május havi, vagy évnegyedi bére a novemberi bevallásban bevallott bértől akár bérengedmény, akár béremelés, — vagy új bérbeadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott és ilyenek bejelentett bérléttárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbeadás útján hasznosítottak, ideértve azt az ese-

tet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik.

Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előálló bércsökkenés folytán járó adótörleshez való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállított jövedelem emelkedése folytán terhére előírást eredményezne, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal fog sújtani, ahány bérléttárgynál a bejelentést elmulasztotta.

Amennyiben a változások közül csupán a bércsökkenések nyerne bejelentést és a házbirtokos a béremelkedés bejelentését elmulasztja, cselekménye adócsalásnak minősül.

Debrecen, 1940 május hó 1.

Városi Adóhivatal.

— Sikasztásért egy hónap. Sándor György debreceni alkalmi munkás Bihari Lajostól egy kabátot és órát sikasztott. A bíróság egy hónapi fogháza ítélt.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc J. út 49. Telefon 21-52.

Levelezés

Margit-szálloda

a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz. Fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, villamos megállóhely. Telefon: 10-24. 138

Betöltendő állás

Festőtanuló felvétetik, Nagy László, Borz ucca 20. 685

Mindenes főzőnő felvétetik. Érkezni Komlósy út 12. 696

Állást keresők

Végzett ápolónó beteg mellé ajánlkozik. Fazekas Mihály u. 5. (Kossuth uccai templomnál.)

Ingatlan

Ház.

Csokonai ucca 29. számú ház kedvező fizetési feltétellel olcsón eladó. Érkezni: Hüvelyes ucca 6. 733

Házak

és házhelyek igen előnyös fizetési feltételek mellett megvehető. Váradelegyházmegyei Takarékpénztár.

Eladó

ház Szeffü uccán sürgősen, elköltözés miatt. Érkezni: Garay u. 20. 731

Eladó

ház, két uccára nyíló, szép, nagytelkű, kiscsaládi ház olcsón eladó, Gyöngyvirág u. 18. szám. 665

Családi

háznak alkalmas két uccára nyíló telek központban eladó. Érdeklődni Erzsébet ucca 14. 515

Kiadó lakás

Bútorozott

szoba kiadó, Svetits bérház III. lépcső IV. em. 12. 730

Különbejárattú

uccai bútorozott szoba, fürdőszoba használat, esetleg 2 személyre is kiadó. Ajtó u. 11

Lakást keresők

Egyszoba

konyhás lakást keresek, esetleg közel kertségben is lehet. Vendég u. 89. 723

Két úrinő

keres a központhoz közel kettő, esetleg egy szoba, konyhás lakást május 1-re. Cím: Ónodi Szabó Irén, Gőnczi ucca 3.

Rádió

Rádió

és villanyzerelési vállalat. Miklós ucca 8., keresztépület. Felelőség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

Eladás

Antik

szalagarnitúra, börgarnitúra, úriszobagarnitúra, ebédlőszekrény, modern háló, ebédlő, konyhaberendezés eladó, Kossuth u. 49. 406

Ariel

oldalkocsis motorkerékpár, kitérő karban eladó, Riesz kocsigyár, Debrecen. 566

Zongora,

rövid, keresztthúros eladó, — Hüvelyes u. 10. 680

Mókus

eladó, Bercsényi ucca 79.

1.5 lt-es

BMW két és négy személyes DKW autó, 1.5 tonnás Ford teherautó, 200 köbcm-es Méray Puch és Super-X motor-kerékpár alkalmi áron eladó. Szoboszlav, Széchenyi u. 24.

Eladó egy hangulatlámpa, három maltrac, rézsodrony. Püspökpalota V. lépcsőház, III. kapu I. emelet 31. 683

A 29.100/1940. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelettel minden fűszerüzletben kiügyesíteni kötelezett, mintegy 400 fűszert és élelmiszert magában foglaló

fűszer-és élelmiszerárjegyzék

megjelent és kapható

TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN UJSÁG nyomdájában, NAGY KÁROLY GRAFIKAI MŰINTÉZETÉBEN Piac ucca 49.

Vétel

Használt

jó kerékpárt vennék, Pesti ucca 3. 735

Ócskavasat,

mindenféle fémárut, Csapó u. 89., vasudvarban, valamint István úti telepemen. Csonatot vásárolok, Fischer, Telefon: 28-59. 406

Üvegajátó

tokkal kerékek megvételre. Cím a kiadóba. 734

Aranyat,

ezüstöt, brilliánsat, zálogjegyet legmagasabb áron vesz. Pollák Endre ékszerész Hatvan u. 2. 360

Ajánlat

Ne dobja el ócska kalapját! 1.50 P-ért újjáalakítja, nyúlszörkalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2668

Porcellán fogasok, csempék, cementlapok megrendelhetők, Bulyovszkynál, Széchenyi u. 41. 482

Szőlőkaró

hasított akácból, minden mértékben házhoz szállítva is kapható Vágó József tűzifa kereskedésében — „Margit”-fürdő mellett. — Telefon: 10-24.

Kalaptisztítás,

szalmakalapokat kimosunk, fehérítünk, Beliczay Lajos kalaposmester, Ferenc József út 38., hátul az udvarban. 716

Vízvezeték-,

gáz-, központi fűtési berendezések létesítésénél, átalakításánál, téli fagykárak helyreállításánál vegye igénybe Nagy Béla szerelőt, Garay u. 15. száma. Telefon: 17-87. 458

Sodronyágybetétek,

drótkerítések, drótfonatok, drót padlásreteszek, vaságyak, mosdók, állófogasok készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 547

Villanykörtecsere

20 fill., tenniszütök, rádió, gramofonlemez, írógép, varrógép Vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 679

Tetőfedéseket

palával, cseréppel, kátrány-papírral készit, Bulyovszky, Széchenyi u. 41. 482

Babarózsa

burgonya vetőmagnak, étkezésre, Ella is kapható, Arany János u. 6. 670

Dákóbörök,

pipaszárak, szipkák, mancssettagombok, sétabotok mélyen leszállított árban. Széchenyi ucca 18., udvarban. 641

Elfogyott

vízvezetékét üzembe helyez garanciával és gázvezeteket, Molnár János, Csapó u. 49. 398

Kerékpár,

varrógép eladás, vétel, cseré. Javitások jótállással. Alkatrészek, elemek, égők, olcsó külső-, belsőgumik Karcsaynál, Károly Ferenc József út 1. Margit fürdőnél.

Nincs

többé nedves fal, kérjen ajánlatot Bulyovszkynál, Széchenyi u. 41. 482

Megérkeztek

Ungvári József faiskolából a gyümölcsfák. Kapható és megtekinthető: Bethlen ucca 14. Bejárat Garay ucca 5. 2087

Harisnyaszemfelszedést

„Vitos” villanygéppel — műstoppolást és mindennemű kötött áruk javítását szakszerűen vállalom. Harisnyakötőde, Hatvan ucca 17. 629

Burgonya,

vetnivaló Ella, Krüger, lencse és kékfűzék bármilyen mennyiségben kapható, Rákóczi ucca 3. 667

Különféle

Az órák

és ékszerész által kibocsájtott az árvízkarosultak javára szülő gyűjtőív tegnap délelőtt a Csapó uccán elveszett. Kérjük a becsületes megtalálót, mivel annak semmi hasznát nem venné, hogy legyen szíves azt Neuhauser Károly pályárólhoz, Piac u. 81. sz. alá eljuttatni.

Elveszett

egy piroskockás esőkabát öv. Kértek a megtalálót, szíveskedjen a kiadóhivatalba beadni. 732

Szerényigényű,

intelligens lakótársnőt keresek, mindennemű varrást, javítást, harisnyatpalást készítek, József kir. herceg u. 22. 4. ajtó. 256

Hungária-pensió

Családi otthon, kitérő konyha, a legszigorúbb diéták. Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. —

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság. Vállalat. — Nyomatás a könyvnyomtatás feltalálásának 500. évében: Nagy Károly Grafikai Műintézete, Debrecen, Ferenc József út 49. sz.

Tiszántúli Független Ujság Debrecen

Rejtélykörül

A Föld az érdeklődő

„Milyen ok és síték hajóhad van szánva ar a Földköz a szöv

Német zuhanó Folytat Gartz norvég

Róma, május 4. (Szeiani) A nala d'Italia az angol-francia nak a Földközi tengeren tör szevonásával kapcsolatban írja:

Az olasz nép még nem érti szén, milyen különleges ok Angliát és Franciaországot az zős elhatározásra, hogy me hajóhadát a Földközi tengere denesetre azonban az olasz nyugodt marad. Ha azonban a ségeseknek ez a rendkívüli és tos hajóhadösszevonása a tengeren, amely kétségkívül latban van a szövetségesekne végében elszenvedett súlyos gével, támadás akarna lenni a kiterjesztésére, akkor ez a Olaszország gyors és határozó hatásába ütköznék. Olaszország jezi be a lap — el van szán minden fenyegéssel szembe visszautasítja azt, bárholnan (MTL)

Róma, május 4. (Magyar Iroda.) Olasz politikai körökb vetségeseknek mondják az sajtójelentéseket, amelyek na hol a Földközi tengeri helyzet ségéről vagy enyhüléséről, h az Olaszország és a szövetség zötti közvetítési kísérletekről nak be. Az olasz politika nem zott. Rómában minden esetr nagy figyelemmel kísérik a sz gesek Földközi tengeri hajóha vonását.

Berlin, május 4. (Magyar Iroda.) A német sajtó elsősor angol riasztó jelentésekkel fogl amelyek a német lapok véle szerint a háború további kiterje nek előkészítésére szolgálnak. A hangsúlyozzák, hogy London nekelőtt a Földközi tengeren előkészíteni újabb hadszíntere

Belgrád, május 4. (Német Távir da.) A német sajtónak azok a fe sei, amelyek a háborúnak délkelet Földközi tengeren való kiterjeszté nyuló angol tervekről szól, a ju fővárosban erős benyomást ke

itt kifejezésre jutt mat, hogy a szöv

mat, hogy a szöv

mat, hogy a szöv

Berlin, május 4. roda harctéri jele ket mondja:

Norvégiában az z angolok mene Trondhjem szaka oka csapataihoz ancsban minden ngolok árulásával fegy

aratlan utanpóllás eszéyesnek látsz en sikerült végreh